provincie ZUID HOLLAND

Nalevingsverslag geluidproductieplafonds 2020

E.W. van Ooyen

September 2021
Provincie Zuid-Holland

PZH-2021-785923050 dd. 20-09-2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Achtergrond 3
1.2 Overdracht van GPP's van Rijk naar provincie 3
1.3 Over dit verslag 4
1.4 Procedure 4
2 De systematiek van geluidproductieplafonds 5
2.1 Wet milieubeheer 5
2.2 Geluidproductieplafond 5
2.3 Referentiepunt 5
2.4 Geluidbeperkende maatregelen 6
2.5 Wijzigingen geluidproductieplafond 7
2.6 Overschrijdingsbesluit 7
2.7 Ontheffingen 7
2.8 Geluidbelastingindicator Lden 7
2.9 Wettelijke basis voor het berekenen van de geluidproductieplafonds 7
3 Resultaten en analyse 9
3.1 Brongegevens 9
3.2 Resultaten en analyse akoestisch onderzoek 9
Figuur 2 10
Figuur 3 11

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Met de Omgevingswet gaat ook de geluidwetgeving veranderen. Dit is opgepakt onder de noemer Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid (SWUNG). SWUNG I gaat over de rijks infrastructuur en is nog vastgesteld onder hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, die sinds 1 juli 2012 van kracht is. Dit hoofdstuk van de wet beschrijft de werking van de geluidproductieplafonds op referentiepunten langs rijkswegen. Rijkswaterstaat is, namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), de beheerder van de Rijkswegen. Artikel 11.20 van de Wm bepaalt dat de wegbeheerder zorg moet dragen voor de naleving van de GPP's.

SWUNG II gaat onder andere over de provinciale wegen en wordt nog voorbereid. Invoering staat gepland voor 1-7-2022. Met SWUNG II wordt de systematiek van geluidproductieplafonds (GPP's) ook voor provinciale wegen geïntroduceerd. Deze plafonds worden om de vijf jaar vastgesteld door het bestuur. Wanneer zo'n plafond overschreden wordt, moet de wegbeheerder maatregelen treffen om weer onder het geluidniveau te geraken. Zie hoofdstuk 2 voor een gedetailleerdere uitleg.

1.2 Overdracht van GPP's van Rijk naar provincie

Bij het 3-in-1-project in het Westland heeft de Provincie Zuid-Holland ook een deel van de A20 (knooppunt Westerlee) gereconstrueerd. Bij die reconstructie is besloten de laatste paar honderd meter van de A20 (nu de facto onderdeel van de N213) om beheertechnische redenen over te dragen in beheer en onderhoud van de provincie Zuid-Holland. Daarbij is de nieuwe beheer- en onderhoudsgrens vastgesteld op hectometerpunt 10.435. Ter plekke van het nieuwe verkeersplein Westerlee en het overgedragen wegdeel waren echter al negen GPP's onder de Wet milieubeheer (SWUNG I) van het Rijk van kracht.

Een terugval van dit wegdeel in de oude zonesystematiek van de Wet geluidhinder is niet wenselijk. SWUNG II voor provincies is echter nog niet van kracht. Het betreft dus een overgangssituatie; het is een uniek geval voor zowel Rijkswaterstaat als de Provincie Zuid-Holland. Rijkswaterstaat heeft wel een beleidslijn opgesteld voor dergelijke overdrachten. Hoewel de Provincie Zuid-Holland formeel nog niet verantwoordelijk is voor geluidproductieplafonds is besloten toch de beleidslijn van Rijkswaterstaat voor de overdracht van GPP's te volgen.

Belangrijke overwegingen hierbij zijn de volgende:

- Het betreft een kort stuk weg (ca 300 meter) en een beperkt aantal geluidproductieplafonds;
- Deze overgangssituatie betreft een beperkte periode (aanvankelijk tot 1-1-2021, inmiddels tot ten vroegste 1-7-2022); vanaf dat moment is PZH voor het hele provinciale wegennet verplicht volgens de nieuwe systematiek te werken. Dit wegdeel valt daar dan ook onder;
- Het voorkomt dat Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor naleving en eventuele maatregelen over een wegvak waarvan zij geen beheerder is;
- Het is voor de Dienst Beheer Infrastructuur van de provincie Zuid-Holland een gelegenheid ervaring op te doen met het werken volgens de nieuwe systematiek.

In goed overleg is gekozen voor een pragmatische insteek, waarbij Rijkswaterstaat de geluidberekeningen uitvoert, zorg draagt voor de publicatie in de bestaande geluidregisters en jaarlijks een akoestisch rapport opstelt. De Provincie Zuid-Holland levert tijdig brongegevens aan en zorgt voor een jaarlijks nalevingsverslag, waarvan dit document dat over het jaar 2020 is. Bij

(dreigende) overschrijding van GPP's onderzoeken Rijkswaterstaat en de Provincie Zuid-Holland samen oorzaak en eventuele vervolgstappen en maatregelen.

1.3 Over dit verslag

De wegbeheerder wordt geacht jaarlijks op basis van akoestisch onderzoek een nalevingsverslag te maken. In dit nalevingsverslag worden de monitoringsresultaten, analyse en genomen en voorgenomen maatregelen beschreven. Daarvoor is voor een groot deel geput uit bestaande nalevingsverslagen van Rijkswaterstaat, aangezien daarin de werkwijze en achtergrond van SWUNG I duidelijk worden beschreven. Het nalevingsverslag is het instrument om (1) te monitoren of de GPP's niet worden overschreden en (2) het bestuur en het publiek te informeren over de wijze waarop zorg wordt gedragen voor de naleving van de GPP's.

Dit nalevingsverslag betreft de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. **Dit verslag gaat alléén over de naleving van de eerder genoemde negen GPP's** en bevat de volgende elementen:

- In hoofdstuk 2 een uitleg van de systematiek van geluidproductieplafonds. Omdat deze systematiek tot de invoering van SWUNG-II voor provincies in principe hetzelfde is als die van het Rijk, is de uitleg uit het Nalevingsverslag van Rijkswaterstaat als uitgangspunt genomen;
- In hoofdstuk 3 de resultaten met onder meer een uitleg over de brongegevens en een vergelijking van de hoogte van de berekende geluidproductie op de referentiepunten met de geldende GPP's;

Normaalgesproken, maar in dit geval *niet*, zegt een nalevingsverslag ook wat over:

- de wegvakken waar de berekende geluidproductie op één of meer referentiepunten 0,5 dB of minder onder het geldende GPP ligt, inclusief een prognose van het jaar waarin het GPP naar verwachting zal zijn benut. En, indien het GPP binnen vijf jaar wordt bereikt, op welke wijze Rijkswaterstaat voornemens is een overschrijding te voorkomen;
- de referentiepunten waar een ontheffing van de naleving van de GPP's is verleend en de mate en duur van de overschrijding van deze GPP's;
- de locaties waarvoor een overschrijdingsbesluit is genomen;
- de voor de geluidproductie relevante ontwikkelingen die zich in het verslagjaar hebben voorgedaan.

1.4 Procedure

Voor de beheerders geldt dat zij jaarlijks aan de minister van IenW verslag uitbrengen over de naleving van de GPP's over het voorafgaande kalenderjaar, het verslagjaar. Daarvoor dient voor 1 oktober van het jaar na het verslagjaar, in dit geval 2021, het nalevingsverslag over het verslagjaar aan de minister worden gezonden. De beheerders, te weten ProRail, Rijkswaterstaat en de provincie Zuid-Holland, doen dit afzonderlijk van elkaar. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat stelt vervolgens de nota van bevindingen op over de verschillende nalevingsverslagen gezamenlijk, welke vervolgens naar de Tweede Kamer wordt verzonden.

2 De systematiek van geluidproductieplafonds

De in dit hoofdstuk beschreven systematiek is de systematiek die door het Rijk wordt gebruikt met als basis de bestaande wet- en regelgeving. De werkwijze van naleving van de GPP's waarover dit verslag gaat volgen deze systematiek.

Met de invoering van de Omgevingswet zal de Aanvullingswet geluid Omgevingswet de basis voor provinciale wegen gaan vormen. Daarmee worden regels voor het geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen geïntegreerd in het stelsel van de Omgevingswet. De Omgevingswet zet deze systematiek door voor provinciale wegen.

2.1 Wet milieubeheer

Hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer (Wm) heeft als doel om de omgeving te beschermen tegen onbeheerste groei van verkeersgeluid, maar tegelijkertijd de mobiliteit niet te belemmeren. Om dit doel te bereiken werkt de wet met GPP's. GPP's zorgen ervoor dat het verkeer zich kan ontwikkelen zolang de geluidproductie van het verkeer onder het geldende GPP blijft.

Door de vaststelling van GPP's heeft de burger een waarborg dat een bepaalde geluidbelasting op zijn woning niet overschreden wordt. Alleen bij een wijziging van het GPP kan ook de maximaal toelaatbare geluidbelasting op de woning veranderen. Een wijziging kan alleen met een wettelijk vastgestelde procedure plaatsvinden. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek op woningniveau inclusief een onderzoek naar de doelmatigheid van geluidreducerende maatregelen is daarvoor vereist.

2.2 Geluidproductieplafond

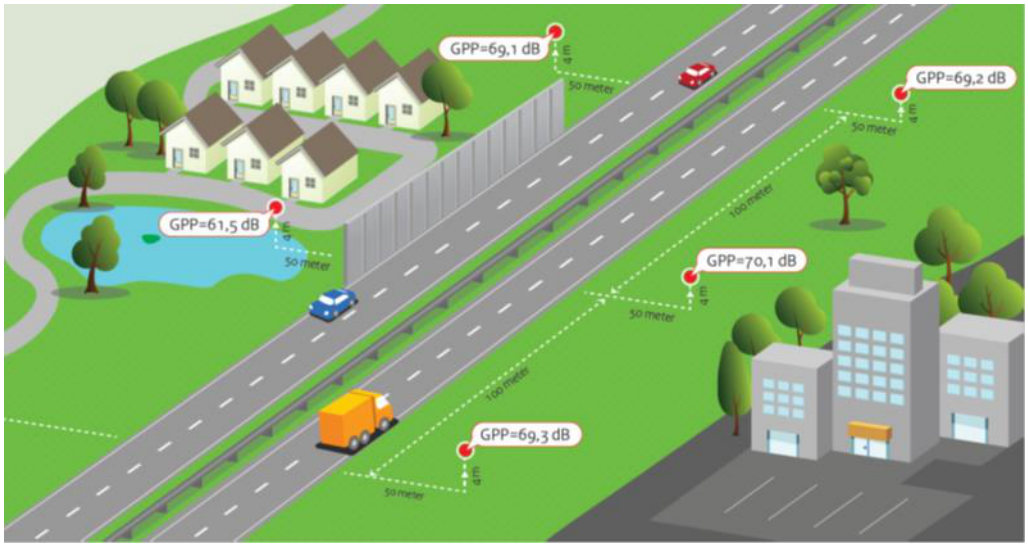
Het GPP is de maximaal toegestane geluidproductie op een referentiepunt langs de weg, berekend op basis van in het geluidregister vastgelegde brongegevens.
GPP's zijn van toepassing op wegen die op de geluidplafondkaart staan. Voor bestaande wegen zijn bij de inwerkingtreding van Hoofdstuk 11 van de Wm de GPP's van rechtswege tot stand gekomen. De hoogte van het GPP is bepaald door bij de berekende geluidproductie op een referentiepunt zoals die in 2008 was 1,5 dB op te tellen. Bij recente besluiten (zie bijlage 2 Bgm) zijn niet de gegevens uit 2008 gebruikt. Bij die besluiten zijn voor de bepaling van de GPP's gegevens gebruikt uit de akoestische onderzoeken die horen bij deze besluiten. Hierbij is geen 1,5 dB opgeteld, maar komt de geluidruimte voort uit de gehanteerde verkeersprognoses uit het besluit.
Door de ruimte onder het plafond (ook wel geluidruimte genoemd) is het voor de beheerder mogelijk om:

- in een situatie met structurele groei tijdig geluidbeperkende maatregelen voor te bereiden om te voorkomen dat een plafond wordt overschreden;
- kleine projecten, met een minimale impact op de geluidproductie, eenvoudig uit te voeren.
- normale fluctuaties die van jaar tot jaar optreden op te vangen, waardoor het systeem uitvoerbaar blijft.

2.3 Referentiepunt

Referentiepunten zijn virtuele punten die zich aan weerszijden van de weg bevinden, waarop de GPP's zijn vastgesteld en de geluidproductie wordt berekend. Elk referentiepunt ligt circa 50 meter van de buitenste rijstrook van de rijksweg, circa 100 meter van andere referentiepunten en vier meter boven het lokale maaiveld. De ligging van de referentiepunten is opgenomen in het

openbare geluidregister waarin ook de GPP's zijn opgenomen. Dit register is te raadplegen via www.rijkswaterstaat.nl/geluidregister.

Figuur 1 Schematische weergave referentiepunten

2.4 Geluidbeperkende maatregelen

Als een plafondoverschrijding dreigt, weegt de beheerder het treffen van geluidbeperkende maatregelen af om een overschrijding van het plafond te voorkomen. De geluidbeperkende maatregelen die worden afgewogen zijn opgenomen in de Regeling geluid milieubeheer (Rgm).

De eerste voorkeur bij naleving van de GPP's is in principe het treffen van bronmaatregelen (stillere wegdekken in dit geval). Bronmaatregelen zijn gemiddeld genomen doelmatiger dan andere geluidmaatregelen. Bijkomend voordeel van bronmaatregelen is dat dit type maatregel eenzelfde effect heeft op de referentiepunten waarvoor de GPP's gelden, als op de geluidgevoelige objecten die in de omgeving van een punt liggen.
Dit is niet het geval bij maatregelen in de overdracht van geluid, zoals geluidschermen. Het effect van overdrachtsmaatregelen kan op de referentiepunten heel anders zijn dan op geluidgevoelige objecten die bijvoorbeeld hoger zijn en/of op grotere afstand zijn gelegen. Bij overdrachtsmaatregelen wordt de geluidbelasting op geluidgevoelige objecten bepaald aan de hand van akoestisch onderzoek op woningniveau. In dat onderzoek vindt een toets plaats of maatregelen doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van bijvoorbeeld technische of landschappelijke aard.

Als de beheerder voor de naleving van GPP's een geluidbeperkende bronmaatregel aanbrengt, hoeft daarvoor geen juridische procedure te worden gevolgd. De brongegevens uit het register worden niet gewijzigd.
Als de wegbeheerder ervoor kiest om met een geluidbeperkende overdrachtsmaatregel de GPP's na te leven, zal de wegbeheerder, anders dan voor een bronmaatregel, altijd een procedure om een GPP te wijzigen moeten doorlopen. Dit verschil komt door het hierboven beschreven verschil in effect van de treffen maatregel op de geluidbelasting van geluidgevoelige objecten.
Volgend op een GPP-wijzigingsbesluit worden de maatregel en de gewijzigde GPP's opgenomen in het geluidregister.

De beheerder kan ook met andere aanvullende maatregelen een overschrijding voorkomen. Echter alleen de geluidbeperkende maatregelen die zijn aangewezen in de Rgm moeten verplicht worden afgewogen en op doelmatigheid worden getoetst.

2.5 Wijzigingen geluidproductieplafond

De wettelijke systematiek kent een standstill doelstelling. Dit geldt zowel bij wijzigingen aan de weg als bij naleving van GPP's. Dit houdt in dat de beheerder ernaar streeft om de geldende GPP's niet te overschrijden en de geluidbelasting op geluidgevoelige objecten niet te laten toenemen ten opzichte van de geluidbelasting bij het geldende GPP. Als de standstill doelstelling niet zonder het toepassen van geluidbeperkende maatregelen gehaald kan worden, onderzoekt de beheerder of maatregelen mogelijk en doelmatig zijn. Of een maatregel doelmatig is, wordt beoordeeld met het doelmatigheidscriterium zoals dat wettelijk is vastgelegd in het Bgm en de Rgm.

Wanneer blijkt dat geluidbeperkende maatregelen niet mogelijk zijn of niet doelmatig zijn, omdat bijvoorbeeld de totale geluidbeperking in verhouding tot de te nemen maatregel te beperkt is, kan het GPP ook worden verhoogd. Hierbij wordt een maximale grenswaarde voor zowel de geluidbelasting op de gevel als de binnenwaarde van geluidgevoelige objecten gehanteerd. Het vaststellen en wijzigen van een GPP kan alleen door een besluit van de minister van IenW.

2.6 Overschrijdingsbesluit

Het bestuur is bevoegd om op verzoek van de beheerder een overschrijdingsbesluit te nemen wanneer het onvermijdelijk is om een GPP zo te wijzigen dat een geluidgevoelig object vanwege een weg bij volledig benut plafond een geluidbelasting ondervindt boven de maximale waarde.

2.7 Ontheffingen

Het bestuur kan bij bijzondere omstandigheden op grond van artikel 11.24 van de Wm aan de wegbeheerder een ontheffing verlenen van het naleven van een GPP. Deze ontheffing kan voor een periode van maximaal 5 jaar worden verleend. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden met betrekking tot de mate en de duur van de overschrijding van het GPP.

2.8 Geluidbelastingindicator Lden

De geluidbelastingindicator Lden is een maat om de geluidbelasting uit te drukken in decibel (dB) op een plaats en vanwege een bron over alle perioden van 07.00–19.00 uur, van 19.00–23.00 uur en van 23.00–07.00 uur van een jaar. Dit wordt omschreven in bijlage I, onderdeel 1, van richtlijn nr. 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEG L 189).

De weging die in de berekening van het Lden wordt toegepast bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste wordt er rekening mee gehouden dat de drie beoordelingsperioden (dag , avond en nachtperiode) niet even lang duren; dit wordt "energetisch middelen" genoemd. Ten tweede wordt voor de avond en nachtperiode een toeslag gehanteerd omdat geluid in de avond en nachtperioden extra hinderlijk is. Voor de avondperiode bedraagt deze toeslag 5 dB, voor de nachtperiode 10 dB.
GPP's en de geluidproductie over het verslagjaar worden uitgedrukt in de 'eenheid' Lden in dB en afgerond op één cijfer achter de komma.

2.9 Wettelijke basis voor het berekenen van de geluidproductieplafonds

Bij het berekenen van GPP's moeten afspraken uit een aantal regelingen gevolgd worden. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de werkwijze van SWUNG I.

- Wet milieubeheer, Hoofdstuk 11
- Besluit geluid milieubeheer (Bgm)

- Regeling geluid milieubeheer (Rgm)
- Regeling geluidplafondkaart milieubeheer
- Reken en meetvoorschrift geluid 2012 (Rmg 2012), specifiek bijlage V

Daarnaast wordt bij de uitvoering van een akoestisch onderzoek rekening gehouden met de jurisprudentie, rechtelijke uitspraken.

3 Resultaten en analyse

3.1 Brongegevens

Zoals eerder vermeld is afgesproken dat de provincie Zuid-Holland zoveel mogelijk brongegevens aanlevert. De brongegevens, in dit geval van 2020, vormen de basis van de geluidberekeningen die ten grondslag liggen aan de geluidproductieplafonds. Het gaat om de volgende gegevens:

a. Verkeersintensiteiten en voertuigverdeling: weekdaggemiddelden dag-avond-nacht verdeeld over personenvoertuigen, middelzwaar vrachtverkeer en zwaar vrachtverkeer;
b. Wegdekverharding;
c. Maximum snelheden;
d. Geluidschermen.

De verkeersintensiteiten en voertuigverdeling is voor het provinciale wegennet goed in beeld. Van de N213 en N223 zijn waar voorhanden gegevens over 2020 aangeleverd volgens de specificaties van Rijkswaterstaat Van de A20 zijn gegevens van Rijkswaterstaat zelf gebruikt, omdat de provincie Zuid-Holland hier geen telpunten heeft. Bovendien wordt voor de overige GPP's langs de A20 ook van de gegevens van Rijkswaterstaat gebruik gemaakt. Met behulp van deze gegevens zijn ook de wegvakken op het verkeersplein ingevuld.

Voor de wegdekverharding is gebruik gemaakt van de gegevens uit het areaalbeheersysteem van de Dienst Beheer Infrastructuur. Ook de maximum snelheden zijn door de provincie aangeleverd. Het geluidscherm was al geregistreerd in het geluidregister.

3.2 Resultaten en analyse akoestisch onderzoek

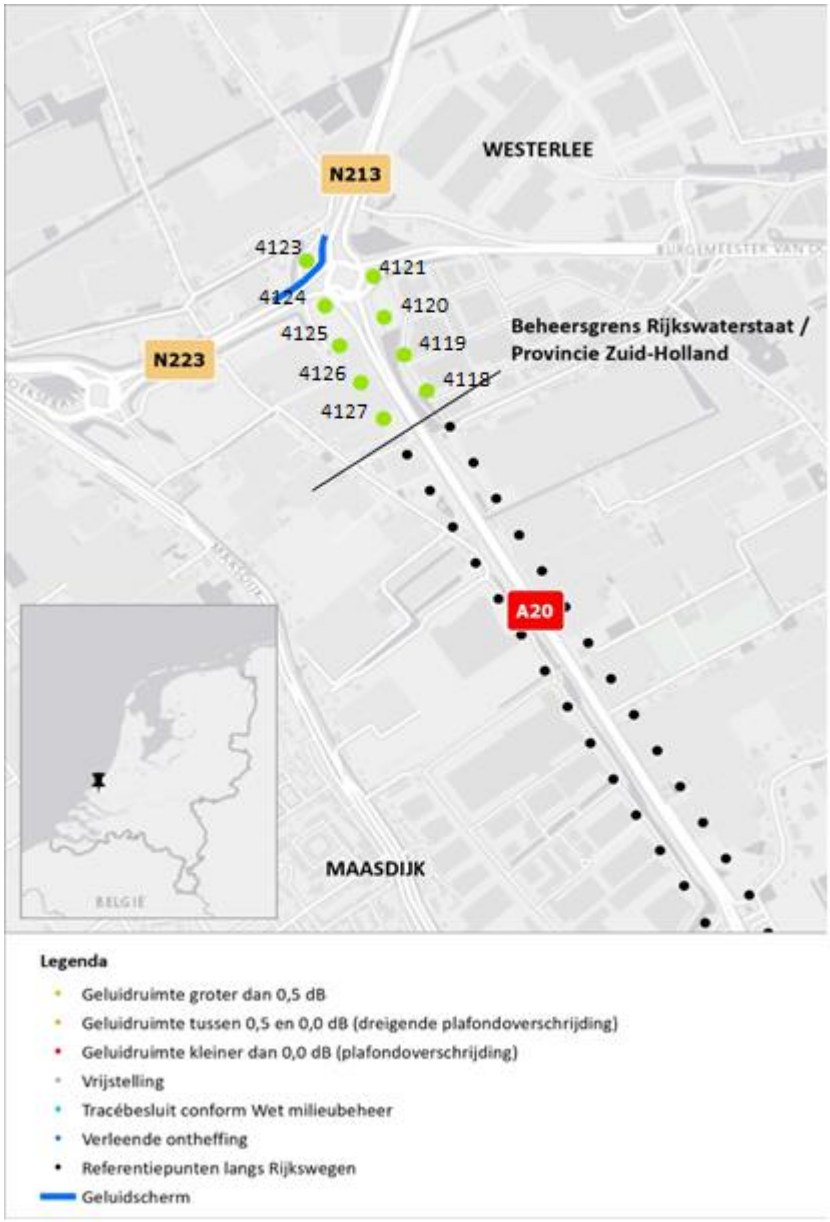
In juli 2021 is in opdracht van Rijkswaterstaat een akoestisch onderzoek uitgevoerd op de referentiepunten. Hierin wordt voor alle referentiepunten inzicht gegeven in de geluidproductie in het jaar 2020 en met hoeveel deze geluidproductie nog kan toenemen voordat het geluidproductieplafond wordt bereikt, de zogenaamde geluidruimte. Wanneer die ruimte op een referentiepunt groter is dan 0,5 dB is er geen sprake van dreigende overschrijding van het geluidproductieplafond en is er op die locatie geen vervolgactie nodig. Als de ruimte kleiner is dan 0,5 dB moet de wegbeheerder onderzoeken of en zo ja wanneer er actie ondernomen moet worden om overschrijding van het plafond te vermijden. Dit betekent dat de beheerder voortdurend moet anticiperen en tijdig maatregelen moet treffen om overschrijdingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Het onderliggende akoestisch onderzoek is te vinden in bijlage 1 en beschrijft volgens welke methode de geluidproductie in het jaar 2020 is bepaald en hoe de toetsing aan de geldende geluidproductieplafonds is uitgevoerd. Uit dit onderzoek, dat is uitgevoerd voor 60.897 punten in totaal en waarvan de negen referentiepunten waar dit nalevingsverslag over gaat deel uitmaken, blijkt dat voor alle referentiepunten van de provincie Zuid-Holland de geluidruimte groter is dan 0,5 dB (zie figuren 2 en 3 op de volgende pagina's). Dat was in de voorgaande jaren ook al het geval; de geluidruimte is in 2020 toegenomen door de effecten van de coronacrisis.

Dat betekent dat er voldoende geluidruimte is om de komende jaren te kunnen voldoen aan de plafonds. Het is daarom op dit moment voor dit wegvak niet nodig om vervolgstappen te ondernemen of maatregelen te treffen.

PZH-2021-785923050 dd. 20-09-2021

Figuur 2 Geluidruimte naleving 2020 t.o.v. geldende geluidproductieplafonds provinciale wegen

Bron: Rapportage akoestisch onderzoek naleving 2020, RoyalHaskoningDHV

provincie ZUID HOLLAND

Figuur 3 Berekende geluidwaarde op referentiepunten provincie Zuid-Holland

Gemeente	Referentiepunt	X-coördinaat	Y-coördinaat	Weg-nummer	Berekende geluidwaarde 2020 (dB)	Geluidproductie-plafond (dB)	Verschil (dB)
Westland	4118	74744	443012	N213	64,3	66,7	-2,4
Westland	4119	74692	443097	N213	64,6	67,8	-3,2
Westland	4120	74647	443186	N213	64,6	68,1	-3,5
Westland	4121	74623	443283	N213	65,7	68,6	-2,9
Westland	4123[1]	74470	443319	N213	49,0	52,4	-3,4
Westland	4124	74512	443212	N213	66,2	69,9	-3,7
Westland	4125	74546	443118	N213	63,5	66,7	-3,2
Westland	4126	74594	443031	N213	64,3	67,4	-3,1
Westland	4127	74646	442946	N213	64,9	67,2	-2,3

Bron: bijlage 6B van Rapportage akoestisch onderzoek naleving 2020, RoyalHaskoningDHV

[1] In de nalevingsverslagen van 2018 en 2019 stonden abusievelijk de coördinaten x 74499 y 443311 vermeld. Op 28 december 2018 is met terugwerkende kracht (Wgh-project) het bestemmingsplan N223 Westerlee – Maasdijk in het geluidregister verwerkt. Het GPP is ongewijzigd.